

بوتاکس چیست؟

بوتاکس نام اختصاری سم بوتولینیوم است. این سم قوی از یک نوع باکتری با نام کلوستیرییدیوم بوتولینیوم ترشح می‌شود. تزریق مقدار کمی از این ماده به طور مستقیم در ماهیچه، فعالیت ماهیچه را کم کرده و خطوطی را که در نتیجه پرکاری آن روی صورت به وجود می‌آید، از بین می‌برد. در نتیجه صورت جوان‌تر، صاف‌تر و شاداب‌تر به نظر می‌رسد. بوتاکس برای اولین بار در علم پزشکی هنگام آزمایش تاثیرات آن بر رفع گرفتگی عضلات گردن مورد استفاده گرفت.

چه نوع چروک‌هایی توسط بوتاکس برطرف میشود؟

چروک‌های صورت به دودسته تقسیم میشوند:

چروک‌های استاتیک: که در حالت استراحت پوست، بر روی آن مشاهده می‌شوند. این چروک‌ها عمدتاً معلول عوامل مضر و آسیب‌رسان خارجی نظیر آفتاب هستند و در نتیجه تغییر بافت اصلی پوست ایجاد می‌شوند. به همین دلیل به درمان با روش لایه‌برداری شیمیایی، میکرودرم ابریژن و لیزردرمانی برای نوسازی پوست به خوبی پاسخ می‌دهند.

چروک‌های دینامیک: که در نتیجه فعالیت زیاد عضلانی در ناحیه صورت پدیدار می‌شوند و عمدتاً ناشی از عادت‌های غلط و عوامل آسیب‌رسان داخلی هستند. این چروک‌ها معمولاً در یک‌سوم فوقانی صورت مشاهده می‌شوند.

چروک‌های شعاعی اطراف چشم‌ها موسوم به چروک‌های پاکلاغی یا پنجه‌کلاغی، چروک‌های افقی پیشانی و چروک‌های اخم ناحیه میانی صورت از این نوع هستند. چروک‌های دینامیک معمولاً از چروک‌های استاتیک عمیق‌ترند و به درمان با تزریق ماده بوتولینیوم پاسخ می‌دهند.

بوتاکس چگونه عمل می‌کند؟

وقتی فردی به دلیل ناراحت بودن از به وجود آمدن چین و چروک و خطوط روی صورتش به پزشک مراجعه می‌کند، برحسب وضعیت پوستش، درمان‌های متفاوتی از جمله بوتاکس به او پیشنهاد می‌شود. این نوع درمان در کلینیک‌ها و مراکز پزشکی انجام می‌شود. مقدار کمی از بوتاکس توسط سوزن ظریف به داخل عضلات زیر چروک تزریق میشود، این باعث غیر فعال شدن عضله تولید کننده چین میشود و نتیجتاً چروک فعال محو میشود. برای همین بوتاکس برای برطرف کردن چین اخم (بین دو ابرو)، خطوط پیشانی و خطوط دور چشم بسیار عالی عمل میکند.

آیا بوتاکس ضرر دارد؟

مهمترین نکته در تزریق بوتاکس تبحر و مهارت پزشک است. پزشک باید مهارت‌های علمی لازم را داشته باشد که بتواند مریض را درست انتخاب کند و نوع عضله‌ای که انتخاب می‌کند را از نظر آناتومی و فیزیولوژی بشناسد و در نهایت مقدار سم نیز باید لازم و کافی باشد.

شایعترین اشتباهاتی که در تزریق این آمپول صورت می‌گیرد این است که هنگام تزریق مویرگ مسیر تزریق پاره شده و موجب خونریزی و کبودی محل تزریق می‌شود و اشتباه دیگر احتمالی این است که گاهی اوقات به دلیل تزریق بیش از حد مجاز و ماساژ آن عضله پس از تزریق موجب وارد شدن سم به دیگر عضلات و در نتیجه فلج شدن آنها نیز می‌شود و در نهایت موجب غیر طبیعی شدن فرم صورت خواهد شد.

در صورتی که مقدار تزریق زیاد باشد صورت به کل فلج شده و دیگر عضلات آن حرکتی نمی‌کنند. در این صورت چهره یخ زده یا شیطانی ایجاد می‌شود لذا مهارت پزشک نکته مهم در تزریق بوتاکس است.

حساسیت بدن فرد، استفاده از مواد نامناسب و یا تزریق نادرست از مهمترین دلایلی است که موجب می‌شود روش بوتاکس عوارضی منفی داشته باشد. این عوارض در صورت بروز باید به دقت بررسی شوند تا علت آنها مشخص شود.

از آنجا که این ماده به هر حال یک نوع "سم" است، چنانچه درست تهیه، خالص و نگهداری نشده باشد و همچنین درست تزریق نشود، موجب عوارضی می‌گردد که گاهی جبران‌پذیر نیست.

به همین دلیل بوتاکس‌های غیراستاندارد، به‌خصوص وقتی توسط افراد غیرمتخصص، بدون توجه به نکات ایمنی تزریق شوند، بیشتر خطرآفرین است. حتما این را هم شنیده‌اید که دوز استفاده از این سم دارویی خیلی اهمیت دارد؛ به‌طوری که مسمومیت شدید با این سم، به‌علت فلج کردن عضلات تنفسی، می‌تواند منجر به مرگ شود.

همه این‌ها باعث شده تزریق غیر کارشناسانه بوتاکس احتمال خطرات گوناگونی مثل غیر قرینه شدن صورت و ابرو، افتادگی پلک و یا فلج صورت را به‌دنبال داشته باشد. انجمن جراحان پلاستیک و زیبایی کشورمان هم چندی پیش نسبت به خطرات تزریق بوتاکس که در آرایشگاه‌ها و سالن‌های زیبایی انجام می‌شود، هشدار داده بودند.